

RESIDENTIES

In 2012 werden de residenties voor kunstenaars verlengd van 3 weken tot een minimum van 4 weken en een maximum verblijf van 8 weken.

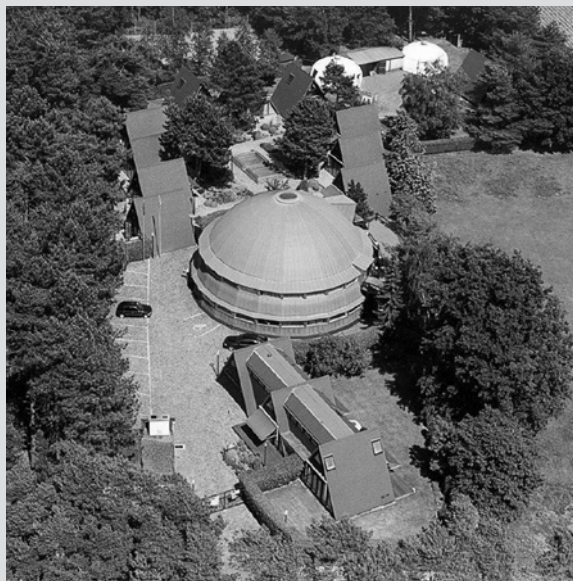
Er zijn momenteel 3 soorten residenties voor professionele kunstenaars:

ALGEMENE RESIDENTIE

Tijdens 4 tot 6 weken realiseert de professionele kunstenaar of de grafisch designer een grafisch project dat binnen het eigen artistieke oeuvre past. De resident kan kiezen tussen diepdruk, hoogdruk, zeefdruk en vlakdruk. Hij hoeft geen voorkennis te hebben van grafiek om een residentie aan te vragen.

ONDERZOEKSRESIDENTIE

Deze residentie van 2 maanden voor vorsers, kunstenaars en grafisch designers richt zich tot het onderzoek van het medium grafiek. De variëteit aan grafische druktechnieken die beschikbaar is in het centrum biedt tal van mogelijkheden voor een specifieke studie van een bepaald technisch aspect of van een verfijning van de grafische technieken, of voor het onderzoek van grafische beeldelementen. Een goede kennis van het medium is een vereiste. De residentie wordt afgesloten met een toonmoment.

ESSAY RESIDENTIE

Een residentie van 1 maand biedt kunstenaars, critici en theoretici de mogelijkheid tot het schrijven van een essay over het medium grafiek. Het essay belicht bijvoorbeeld het grafische werk van een verblijvende kunstenaar, staat in functie van een tentoonstelling of dient als onderzoek naar het medium grafiek zelf.

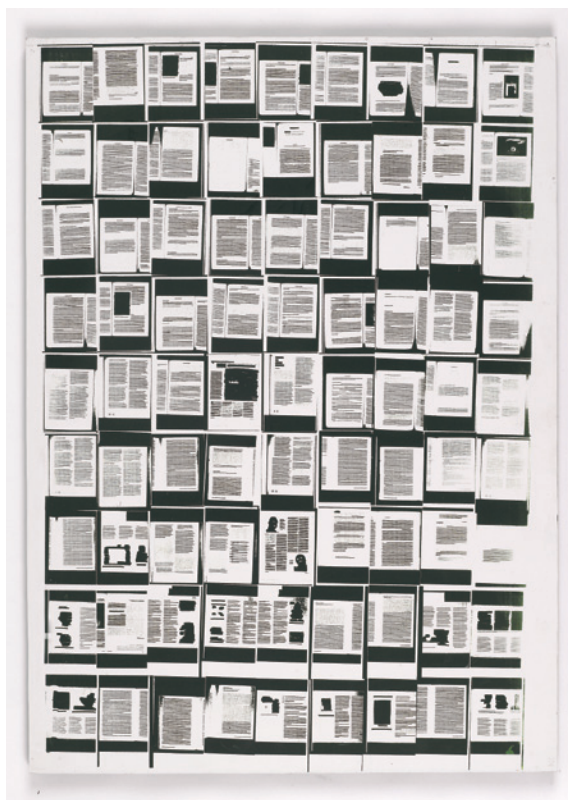
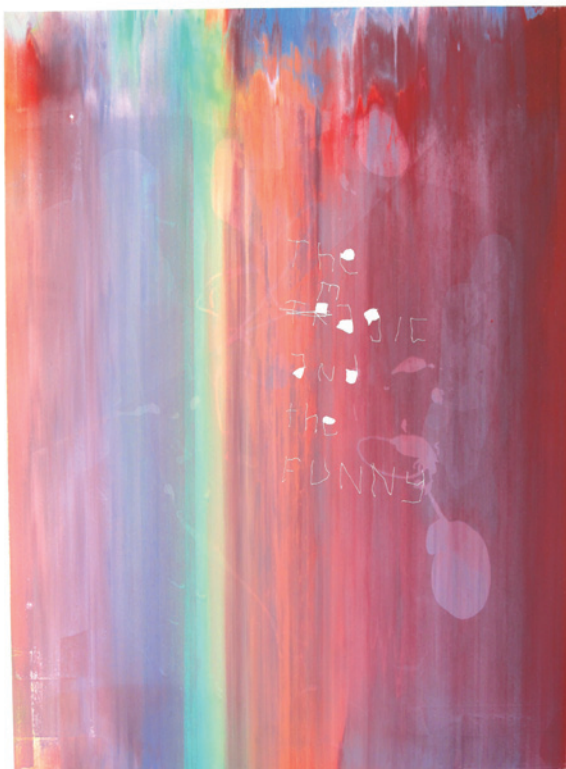
De verlenging van de verblijfsperiode van de residenties heeft dan ook een weerslag op het aantal kunstenaars die in 2012 in het Centrum konden verblijven: in 2012 resideerden 52 kunstenaars in het Frans Masereel Centrum in 48 algemene residenties, 2 onderzoeksresidenties en 2 essay residenties.

ONDERZOEKSRESIDENTIE

LIEVEN SEGERS EVERYTHING IS MACARONI

Everything is Macaroni is de titel van een reeks zeefdrukken, bestaande uit unieke exemplaren. Ze werden ontwikkeld tijdens de 2 maanden durende onderzoeksresidentie die Lieven Segers deed in het Frans Masereel Centrum in 2012. Lieven werkte er verder aan zijn doctoraatsonderzoek over humor in de beeldende kunsten, meer concreet over het grensgebied tussen humor en tragiek. Uitgangspunt om zijn doctoraatsonderzoek verder te zetten in het Frans Masereel Centrum was de uitdaging om de voorbije drie jaren van onderzoek visueel grafisch te vertalen. Een experiment dat een structuralistisch kantje bevat: de taal omzetten naar een abstract beeldfragment of vormelijke taal zonder haar te verliezen in clichés van visuele vertalingen.

www.lievensegers.be

ESSAY RESIDENTIE

ANDREA WILKINSON KEEP DELETE /

Turning messages into keepsakes

Het boek *KEEP DELETE* van Andrea Wilkinson bevat meer dan honderd design kunstwerken van ontwerpers, studenten en kunstenaars vanuit de hele wereld. Ze reflecteren over de relatie tussen design en digitale communicatie. Het boek is als het ware zowel een archief als een aansporing voor de lezer om berichten die bewaard willen worden ook effectief bij te houden. Daarnaast bevat het ook een reeks essays/reflecties die de rol van (grafisch) ontwerp in relatie tot de hedendaagse communicatiemiddelen onder de loep nemen; design als methode voor het produceren van artefacten, de relatie tussen digitale communicatie en typografische vorm, enz.

Het project werd mee ondersteund door de Stad Bilzen, FAB-Lab Genk en de Social Spaces research group aan de MAD-faculty.
www.keepdelete.be

ALL THE KNIVES (any printed story on request)

CURATOR PROJECT I.S.M. Z33

November 2012 – februari 2013, Z33 – Hasselt

All the Knives kadert binnen de tweejaarlijkse curatorprojecten die het Frans Masereel Centrum sinds 2007 organiseert. Voor de editie van 2012 lanceerden Frans Masereel Centrum en Z33 samen een internationale ‘open call for curatorial proposals’ voor een tentoonstelling over grafische kunst. Het concept streeft ernaar om de dynamiek van grafische kunst bij een breder publiek bekendheid te geven, en de transdisciplinariteit en nieuwe vormen van presentatie van het medium af te tasten.

Het Londense grafisch design collectief Åbäke werd als curator geselecteerd en bedacht een atypisch concept. Met *All the Knives* presenteren ze een performatieve tentoonstelling

in een nagenoeg lege ruimte, met enkel een stoel, een tafel of een doos. De inhoud van deze tentoonstelling staat ‘on hold’ tot de bezoeker binnentreedt. Vertellers/performers verwelkomen de bezoeker in een wereld van verhalen aan de hand van grafische objecten en conversaties. De tentoonstelling is een verzameling in constante evolutie, samengesteld uit verhalen en grafische items die je kan terugvinden in tentoonstellingsruimtes of gewoon in je eigen broekzak of portefeuille.

All The Knives werd bezocht door 880 bezoekers. *All the Knives* is een tentoonstelling van en met Åbäke, Yair Barelli, Jochen Dehn, Dirk Elst, Aurélien Froment, Vladimir Ivaneanu, Sally O’Reilly, Matt Rogers en Adva Zakai.

FRANS MASEREEL CENTRUM EN Z33

Wist je dat dit een tentoonstelling is over grafische kunst en grafiek? Ken je het Frans Masereel Centrum? Is het de eerste keer dat je Z33 bezoekt? Wat verwachtte je van deze tentoonstelling?

Kan grafische kunst gedefinieerd worden door het creatieproces? Moeten er inkt, papier, nummering en een handtekening in de hoek aan te pas komen? Is een tatoeage grafiek? Wat is het verschil tussen een print en een reproductie? En wat met een gegraveerde en gebeitelde grafsteen? Had Walter Benjamin het juist of fout door te stellen dat een technische reproductie van een kunstwerk het aura van het origineel teniet doet? Welke prints kunnen we vanuit de ruimte zien? Kan grafische kunst functioneel zijn? Zou het dat moeten zijn? Wie heeft de autoriteit om de parameters van deze discipline te definiëren? Veel vragen dus ...

Printmaking ...

Wat is een E.A.? Heb je ooit een gebouw bezocht dat op een euro bankbiljet staat? Wie besliste voor het eerst om een print te nummeren en te signeren? Nummeren we nog steeds prints? Waarom? Wanneer maak je gebruik van grafiek? Is je handtekening origineel? Waarom? Hoeveel grafische kunst heb je in je portefeuille? En thuis? Wie heeft welke grafische technieken zoals etsen, houtsnedes,

Performing ...

Denk je dat een print verhalen kan vertellen? Of situaties kan creëren? Of een verhaal kan sturen? Als personage? Hoe noem je iemand die een tentoonstellingszaal bewaakt? Wat is het verband tussen een visitekaartje en een eerste indruk? Hoe herken je een zaalwachter, een bewaker, een kunstbemiddelaar, een gids, een performer? Wat is de rol die jij nu speelt? Zou jij je portefeuille voor even willen afstaan? Is een zaalwachter altijd een kunstenaar of een student? Is een zaalwachter enkel een zaalwachter? Is ‘zaalwachten’ een beroep? Is het vreemd om hen aan te spreken? Waarom wel en waarom niet? Wat denk je dat hen is opgedragen om te doen?

Hij/zij staat achter je.

Lees je persberichten? Weet je wie ze schrijft? Voor wie? Helpen ze je om het werk te begrijpen? Zou dit persbericht in een letterpers gedrukt moeten zijn? Waarom? Zou je het mee naar huis willen nemen? Als het antwoord hierop bevestigend is, zal de zaalwachter graag een aromatische print maken met de stencilmachine. Herinner je alle plaatsen waar je vingerafdrukken hebt achtergelaten?

Bedankt,
Åbäke en Sofie Dederen

40-JARIG BESTAAN FRANS MASEREEL CENTRUM OPENDEURDAG & GRAFIEKBEURS

In 2012 werd het Frans Masereel Centrum 40 jaar. Het werd een groot feest met een overzichtstentoonstelling van de residenten uit 2011 en het Open Portfolio moment, een beurs met grafisch werk van onder andere bolwerK, Wannes Lecompte, Tom Liekens, Bart Van Dyck, Dear Reader, An Bellers, Tinka Pittoors, Vladimir Ivaneanu, Leen Verdonck, Kato Six, Evelien Gysen en Lieven Segers.

bolwerK presenteerde die dag ook een print-on-demand systeem dat ontwikkeld

REPRODUCTION OF A PLACE

Foreword or soundtrack of a novel

Ten tijde van het project ‘Characters Make Stories’ schreef ik een verhaal, waarin een kunstenaar besluit om de curator te vermoorden. Casper Lee, het hoofdpersonage, wil een

werd tijdens hun residentie in het Frans Masereel Centrum: ‘Interpunctie: zelf-archive-ring als wederzijds perspectief’ door Marthe Van Dessel & Bert Balcaen (Rekall Design).

De dag werd in schoonheid afgesloten met *Casper Lee, Sjarel Rat en het zwijgen der dingen. Een live reproductie van een werkplek. Een combinatie van een luisterboek, radioshow en uitvoering van een soundtrack.* Dirk Elst omschrijft zijn project:

immers niet op papier, dus dacht ik voor dat specifieke hoofdstuk muziek te gebruiken in de vorm van een muzikale voetnoot. Uiteindelijk toonde ik het verhaal niet omdat ik vond dat het niet paste in de context van een groepsproject. De idee van een muzikale voetnoot liep ook danig uit de hand. Het leek dat ik enerzijds een registratie van de

reproductie maken van een levende persoon. Dit doet hij na lang aandringen van een ander personage in het verhaal, namelijk Sjarel Rat. Beide ontmoeten elkaar in een dorpscafé in Kasterlee. Deze gekke oude man blijkt het merendeel van de tijd onzichtbaar te zijn. Enkel wie hem werkelijk wil zien ziet hem ook. Bij Casper Lee ontstaat gaandeweg het vermoeden dat deze exotische volksfiguur misschien wel eens een reproductie van zijn meer kritische en gekke zelfkant zou kunnen zijn.

Ik had ergens gelezen dat men in grafische kringen de originele printplaat vaak vernietigt om de reproducties ervan op te waarderen op de kunstmarkt, vandaar de plot omtrent een moord. Het Frans Masereel Centrum bezat ook een oude drukpers met de naam Karl Krause. Het moordwapen was al voorhanden. Tijdens mijn verblijf maakte ik ook veldopnames van het Frans Masereel Centrum en de omgeving: de verschillende drukpersen, de verschillende ruimtes, de omgeving, een paard etc. Omdat ik zelf geen graficus ben benaderde ik de verschillende machines eerder als een muzikant. Aanvankelijk waren ze bedoeld als auditief archief om thuis, aan de schrijftafel, de plek terug ‘af te spelen’ en het verhaal af te maken. Ik mixte spelenderwijs en ook een beetje uit verveling de verschillende veldopnames, laag over laag, zoals ik dat ook zag gebeuren met een beeld in het zeefdruk atelier van het Frans Masereel Centrum.

Uiteindelijk schakelde ik enkele muzikanten in om muzikale voetnoten bij het verhaal te maken. Ik kreeg de moord

werkplek in handen had, maar dat ik anderzijds de verschillende veldopnames toch manipuleerde en door elkaar mengde in de hoop dat ze het geschreven verhaal zouden kunnen aanvullen. Ik schakelde een voice-over in om het geheel op de cd aan elkaar te praten. Af en toe verliest hij zichzelf in non-informatie en exotisme. Tenslotte zette ik het prozagedicht ‘A Chum’ op de binnenkant van de cd-hoes. Het is een reproductie van een andere bestaande tekst waarvan elk woord in een anagram van dat woord werd omgezet. In het verhaal is het een brief van Sjarel Rat aan het hoofdpersonage Casper Lee. Het werd uiteindelijk ook een song. (Dirk Elst)

Medewerkers: Joris Bovijn (cd & hoes ontwerp), Lode Vercampt (cello), Thomas Noël (melodica en gitaar), Sanne Van Giel (zang), Dirk Elst (concept, veldopnames, mix, percussie en stem), Ken De Vylder (voice over), Giovanni Barcella (mastering), Pol Segers (live geluidsmix)

IN KASTERLEE GRAFISCHE HAPPENING

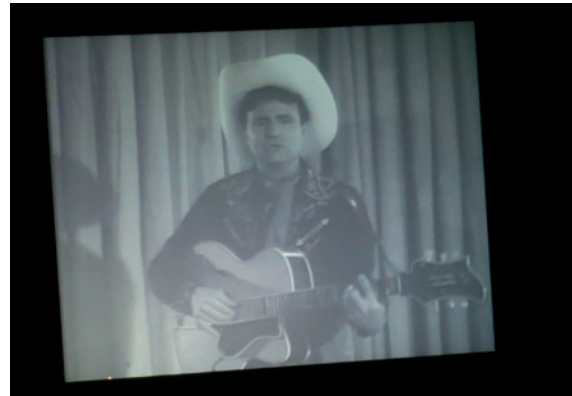
Januari t.e.m. december 2012 in de openbare ruimte van Kasterlee

De maatschappelijke inbedding in Kasterlee en haar omgeving, en het inherente openbare karakter van het medium grafiek vormden samen het ideale uitgangspunt voor het project *IN KASTERLEE*.

Als kennisknooppunt rond grafiek was Frans Masereel Centrum nieuwsgierig naar hoe kunstenaars vandaag de dag het medium terug in de openbare ruimte zetten, naar de relatie die het kan aangaan met de inwoners van Kasterlee en de talrijke culturele evenementen die in deze gemeente plaatsvinden. Ook de ‘rekbaarheid’ van het medium werd in vraag gesteld: hoe ver kan je met grafiek gaan, en wanneer is iets geen grafiek meer maar bijvoorbeeld een installatie?

Met deze vragen in het achterhoofd voerden 12 kunstenaars (waaronder ook een aantal collectieven) gedurende de 12 maanden van 2012 verschillende grafische interventies uit in Kasterlee en omstreken. De duur van de interventies kon variëren van 1 uur, 1 dag tot een ganse maand, afhankelijk van wat de kunstenaar nodig achtte. Sommige interventies monden zelfs uit in een langdurig artistiek onderzoek en lopen ook na *IN KASTERLEE* verder door.

Om hun werk voor te bereiden konden de kunstenaars gebruik maken van het atelier in Frans Masereel Centrum, en twee weken in residentie verblijven.

Volgende kunstenaars maakten deel uit van *IN KASTERLEE*: Lieven Segers – *5 voor Kasterlee*, Peter Puype, Maarten Verweij & Steffen Maas – *Hacking the Public Space/Tracking Kasterlee*, bolwerK (i.s.m. Pieter Boons, Laia Sadurni, Katrien Oosterlinck, Lieve Sysmans, Marthe Van Dessel, Walter Van Bael) – *A wheel in a wheel*, Susanne Weck i.s.m. de studenten van Thomas More Kempen (voorheen K.H.Kempen) – *De maand van Kasterlee, een kalender voor reële utopieën*, Indianen (Andreas Depauw, Tim Knapen, Steven Holsbeek) – *Evil Eye*, Filip Van Dingenen, Pol Matthé & Jochem Vanden Ecker, Adrien Tirtiaux – *Mysterie in de maïs*, Peter Lemmens – *When you come to a fork in the road, take it*, Tina Schott, Lotte Geeven